

ERRETERIAKO UDALEAN HIZKUNTZA OFIZIALAK ERABILTZEKO IRIZPIDEAK¹

ARLOA	HIZKUNTZA IRIZPIDEA ²	
ZERBITZU-HIZKUNTZA: euskara herritarrei zerbitzua emateko hizkuntza da, ahoz zein idatziz		
Ahozko komunikazioa	Herritarrak Udaletxera bertaraten direnean	<ul style="list-style-type: none"> - Lehen hitza: beti euskaraz eta - Elkarrizketa: herritarrak espresuki gaztelaniaz nahi duela adierazten ez duen bitartean, elkarrizketa euskaraz izan dadin saiatu behar dugu. Hortik aurrera, herritarrak aukeratzeko duen hizkuntzan jardungo dugu - Hartzaille jakinik gabeko mezuak: euskaraz eta gaztelaniaz hurrenkeran - Euskarazko zerbitzua bermatuko dugu: beharrezko gaitasunik ez duen langileak lankide elebidun batengana bideratuko du herritarra - Langileek ezin diote herritarrari eskatu hizkuntza batean edo bestean jarduteko
Idatzizko komunikazioa	Errenteriako Udalak harremana hasten duenean	<p>Euskaraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - euskarazko idatzi baten erantzuna denean - ofizios irekitako espedienteetan, herritarra Udalari bere idatzietan euskaraz zuzendu zaionean - hartzailleak Udalarekiko harremanak euskara hutsez gauzatu nahi dituela adierazi duenean - hartzaillea 16 urtetik beherakoa denean euskararen erabilera sustatzen du <p>Euskaraz eta gaztelaniaz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hartzaille jakinik gabeko komunikazioak
Hizkuntza paisaia	Euskaraz dagoen testua lehenetsi eta letra lodiz nabarmentzen da. Bertsioak euskaraz eta euskaraz /gaztelaniaz	<ul style="list-style-type: none"> - Eguneroko euskarri idatziak: inprimakiak, zigiluak, kartazalak... - Katalogo, gida, liburuxkak,... - Ingurune digitala. web orria/sare sozialak: hasierako orria/edukia euskaraz. Bertan erabili nahi den hizkuntza aukeratu ahal da. Edukiak bi hizkuntzetan aldi berean - Pentsarako iragarkiak - Errotuluak: antzeko grafia duten errotuluak euskara hutsez - Kale izendegia: toponimia eta euskal grafia errespetatuko dira - Argitalpenak (liburuak, aldizkariak,...): %54 euskaraz
Ekitaldi publikoak	Udalak halako ekitaldiak bideratzeko gaitasun egokidunak izendatzen ditu. Euskaraz edo bietara egin behar dira	<ul style="list-style-type: none"> - Haur, gazte eta nerabeei zuzendutakoak oro har euskaraz - Pentsa oharrak eta prentsaurrekoak - Bisita gidatuak - Harrerak euskal herritar edo taldeei nahiz Euskal Herritik kanpoko pertsona eta taldeei - Sari emate eta ekitaldiak aurkeztea: harrerekin bezala jokatu da - Ezkontzak: ezkontideek aukeratutako hizkuntzan. Aldez aurretik euskaraz ezkontzeko aukera dagoela adieraziko da - Batzarrak eta bilera, Udala bilera euskaraz izan dadin ahalegintzen da, betiere solaskidearen hizkuntza aukera errespetatuta
Dirulaguntzak	Kultura, kirola edo solas izaera duten elkarteei dirulaguntzak emateko, dirulaguntza bidez egindako ekintzen komunikazioan euskara erabiltzeko neurriak aurreikusteko eskatzen zaie, ahozkoan eta idatzian, herritarren hizkuntza eskubideak bermatzeko	
Hitzarmenak	Pertsona fisiko eta juridikoekin hitzarmenak euskaraz, gutxienez, sinatzen ditu Udalak Hitzarmenaren edukia nolakoa den, euskararen erabilera sustatzeko eta herritarren eskubideak babesteko hizkuntza-klausulak sartu ahal dira	
Udal baimenak	Udal instalazioak eta materiala erabili nahi dituen eskatzaileak (erakunde, enpresa eta norbanakoak) euskara edo bi hizkuntza ofizialak erabili behar ditu jarduerak iragarri eta gauzatzekoan, errotulaziorako eta ikus-entzunezkoetarako emandako jarraibideak aintzat hartuta	

¹ Errenteriako Tokiko Gobernu Batzarrak 2023ko maiatzaren 24an onartuak

² Berdintasunerako Planari helduta, Udalak bi hizkuntza ofizialean erabilera ez sexista bultzatzen du

Kontratazioak	Zerbitzu publikoen kontratazioak	<p>Errenteriako Udalak kontratu bidez ematen dituen zerbitzuak Udalak emango balitu bezala jasotzeko eskubidea aitortzen die herritarrei. Zerbitzu hizkuntzak euskara eta gaztelania dira</p> <p>Prozedura hasi aurretik Udal Hizkuntza Politikari txostena eskatzen zaio derrigorrezko hizkuntza irizpideak ezar ditzan</p> <p>Baldintza-agirietan zerbitzuak zein hizkuntzatan emango diren jasotzen da. Hizkuntza baldintzak kontratu modu (negoziatua, irekia eta kontratu txikiak) eta mota guztietan txertatu behar dira:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zerbitzuak/zerbitzu publikoak kudeatzea/herri lanen emakidak - Obra eta hornidurak <p>Hizkuntza baldintzak bi bidetatik jorratzen dira:</p> <ul style="list-style-type: none"> - euskaraz jarduteko baldintzak: prestazioaren ezaugarriek ezinbestean euskaraz gauzatzea eskatzen duenean - euskaraz eta gaztelaniaz jardutekoak: kontratu guztiek nahitaez bete behar dute hizkuntza ofizialtasun bikoitzaren araubidea
	Enpresetako langileen hizkuntza gaitasuna	<ul style="list-style-type: none"> - Baldintza-agirietan eskaini beharreko zerbitzuaren arabera hizkuntza gaitasuna zehaztu behar da - Udal Hizkuntza Politikak elkarriketa egin behar du langileen hizkuntza gaitasuna egiaztatzeko

LAN-HIZKUNTZA: baliabideak optimizatzearen, euskara hutsez egin daitekeen guztia euskara hutsez egin behar da.***Euskarazko atalek berariazko irizpideak dituzte

Ahoz	Lan bilerak	<ul style="list-style-type: none"> - Udal organoak (Udalbatza eta batzorde informatiboak): euskaraz ulertzen ez duten kideen eskura interpretaritza zerbitzua jartzen du Hizkuntza Politikak - Zinegotzi eta langileen arteko bilerak: bilera hasi aurretik hizkuntza nola kudeatu adostu behar da
	Telefonoz zein aurrez aurre	Adostasuna bilatzen dugu harreman formal zein informaletan euskaraz jarduteko, besteak beste langileen arteko jardunak herritarra hizkuntza batean ala bestean jardutera gonbidatzen du
Idatziz	Komunikazio ofizialak	<ul style="list-style-type: none"> - Lankide euskaldunei euskara hutsez bidaltzen dizkiegu - Hartzaile jakinik gabeko barruko korreoa bi hizkuntzetan - Euskarazko departamentuei zuzendutako mezuak eta dokumentazioa euskaraz bideratu behar da
	Bilerak	<ul style="list-style-type: none"> - Bilera hasi aurretik dokumentazioa zein hizkuntzatan jaso kudeatzen dugu - Informazio batzordeak eta Udalbatza: departamentu bakoitzak dokumentazio guztia ele bietan egon dadin bermatuko du
Pertsonen kudeaketa	Langileen kontratazioa	<ul style="list-style-type: none"> - Lanpostu berriak: langileak kontratatu eta funtzionarioak izendatzerakoan Hizkuntza Politikari txostena eskatzen zaio lanpostuari HE jar diezaion - Lanpostu zerrendako lanpostuak direnean, langileak lanpostuaren HE egiaztatua izan behar du
	Prestakuntza	3HE eta 4HE duten langileek ikastaroak euskaraz egitea lehenesten dugu Materiala: idatzizko materiala eta ahozko adierazpenak euskaraz edo ele bitan
Baliabide informatikoak	<ul style="list-style-type: none"> - Aplikazio informatikoak: lanpostu berriak hornitzean eta euskarazko ataletan 3HE edo 4HE duten langileei euskaraz instalatzen zaie ordenagailua zein aplikazioak - Udalean bertan sortzen diren aplikazioak, euskaraz edo bi hizkuntza ofizialetan, normalizazio planean jarritako helburuak oinarri hartuta - Baliabideak ordenagailuetan euskaraz lan egiteko: Xuxen/Euskalbar, Elia itzulpen sistema 	

EUSKARAZKO ATALAK: Euskarazko atalen lan-hizkuntza euskara da, ahozko zein idatzizko eginkizunetan

Udal barruan	<ul style="list-style-type: none"> -Dokumentazioa euskaraz sortu eta euskaraz bideratzen dute. Hartzaileak gaztelaniazko bertsioa behar badu, ulertzeko gaitasunik ez duelako, Hizkuntza Politikari eskatu behar dio, inoiz ez igorleari. - Batzordeetara eta Udalbatzara dokumentazioa ele bitan bidali behar dute, gainerako departamentuek bezala
Udaletik kanpora	<ul style="list-style-type: none"> - Zerbitzu-hizkuntza: herritarren hautuaren arabera - Harremanetarako hizkuntza: erakunde publikoekin euskaraz jarduten dute eta pribatuekin adostu egiten dute zein hizkuntzatan jardungo duten

HARREMANETARAKO HIZKUNTZA: administrazioak, hornitzaileak, finantza erakundeak, elkarteak, kolaboratzaileak...

Ahoz	Erakunde publikoak	Lehen hitza: beti euskaraz Elkarrizketa: solaskide euskaldunekin euskaraz jarduteko konpromisoa hartzen dugu
	Erakunde pribatuak	- Zerbitzu enpresak: zerbitzua ematean euskararen erabilera bermatu behar dute, baldintza-agirian jasotakoaren arabera - Finantza erakunde eta elkarteak: adostasuna bilatzen da euskaraz aritzeko
Idatziz	Erakunde publikoak	Komunikazioak euskaraz bideratu beha dira
	Erakunde pribatuak	- Zerbitzu enpresak: zerbitzuan euskararen erabilera bermatu behar dute, baldintza-agirietan eskatutakoaren arabera. - Finantza erakunde eta elkarteak: adostasuna bilatzen dugu euskaraz aritzeko

ITZULPEN IRIZPIDEAK: Normalizatzeko planaren helburu nagusienetako bat itzulpen beharrak murriztea da

Itzulpenak eskatzeko jarraibideak	<p>Hizkuntzen tratamendu orekaturako:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sistematikoki itzulpen zerbitzura jo ordez, lehenasuna ematen diogu ataleko bitartekoak erabilia hizkuntza ofizialetan sortzeari - Normalizazio Planean lanjardun bakoitzari jarritako irizpidea kontuan hartuta (euskaraz edo ele bietan), itzultzera bidali aurretik lehenesten dugu langileek euskaraz lan egitea. Hizkuntza Politikak beharrezko laguntza eskaintzen du (trebakuntza, tutoretza). - Planen baitan sortzen diren euskara hutsezko testuak ez dira sistematikoki itzultzen: <ul style="list-style-type: none"> - bideratu/jaso behar duten langileek beharrezko hizkuntza gaitasuna badute - herritarrek euskara hutsezko eskaera egin badu - Jasoko duenak ulertzeko gaitasunik ez badu: hitzez hitzeko itzulpenak ez diren beste bide batzuk erabili daitezke, ahozko edo idatzizko laburpena, esaterako - Agiria bi hizkuntzetan bideratzekoa bada (Udalbatza edo batzordeak) <ul style="list-style-type: none"> - lehenasuna: departamentuak berak prestatu behar ditu bi bertsioak. Behin eta berriro errepikatzen diren agirien kasuan txantiloak erabili daitezke - normalizatutako agiriak: Hizkuntza Politikak trebakuntza/tutoretza eskaintzen du - Agiria euskaraz sortu eta itzuli beharrekoa denean: <ul style="list-style-type: none"> - Itzulpena Udal Hizkuntza Politikak egiten du - Sinadura jatorrizko testuan jarri - Itzulpenean hau jarri behar da: "<i>Traducción del original en euskera</i>" - Ez dira itzultzen lehendik itzulita dauden dokumentuak nahiz dokumentu zatiak. Departamentuen ardura da alde aurretik itzulita dagoena errekuperatzea - Itzulpen zerbitzua erabili behar denerako jarraibideak: <ul style="list-style-type: none"> - Agiriak bi zutabetan bidali behar dira - Itzulpen lanak itzulpen zerbitzura bidaltzen direnean horiek egiteko behar den denbora aurreikusi behar da, NOIZKO behar den kontuan hartuta, itzulpen zerbitzuak beharrezko denbora izan dezan - Itzulgaiari lotutako material, erreferentzia eta informazio iturriak jarri behar dira itzultzaileen eskura. - Erdizka itzulita dauden dokumentuetan beltzez idatzita dagoena behin betiko bertsioztat joko da. Osatu edo gainbegiratu behar bada, adierazi - Aurretik itzulitako bertsioren gaineko aldaketak bidaltzen direnean, markatuta bidali behar dira (aldaketen segimendua, kolorez nabarmenduta,...), bestela ez dira itzultzen - Interpretaritza zerbitzua behar duten bilera edo organoetako arduradunaren erantzukizunak: <ul style="list-style-type: none"> - euskara gaitasuna duenak euskaraz egin dezala bultzatzea/gogoraraztea - itzulgaiari lotutako material, erreferentzia eta informazio iturriak garaiz jartzea itzultzaileen eskura - bileraren aurretik interpretearekin harremanetan jartzea, zerbitzua behar bezala eskaintzeko dauden beharrak zehaztu eta adosteko
--	--